

השבועון

ברסלב
צפת

הארץ הזאת עת והנשימה מפלאות צפונות תורה הנגמ"ה ותכ"מידיו

העיר צפת

מוקנת ומזומנת

להשיג בה

סוד עומקה

של התורה

וסודותיה

וחסד לאברהם העליון

צפת
פתאום
תבנה

זכרונות ורשמים עתיקים מבניינה
של עיר הקודש צפת נדבן אחר נדבן
עם הרה"ח ר' יעקב צבי קליין |
ארכיון היסטורי נדיר

כוחו ותפקידו של צדיק הדור
לכו חזו ♦ במדור מאורות

4

28

כבוד הדדי בין הילדים
במדור זמנו לגדל

ברזוכן

04

מאורות
כוחו ותפקידו של צדיק
הדור

03

דבר המערכת
בהאי חיבורא

11

ארבע אמות
ציוני דרך בחודש אייר

09

רעוא דרעוין
תורה ל' מישראל דסכינא

28

וזכנו לגדל
כבוד הדדי בין הילדים

14

כי יפלא
התלהבות בתפילה, ושעה
התבודדות

34

אנשי אמנה
מזן רבי יעקב בירב זי"ע
הרה"ק רבי יודל מדאשיב
זי"ע

30

צפת של מעלה

39

שירות ומליצות
ל"ג בעומר

36

הקורות
מהנעשה ונשמע, בהווה
ובעבר

16

זכרונות ורשמים עתיקים מבניינה של עיר
הקודש צפת נדבך אחר נדבך בראיון מופלא
עם הרה"ח ר' יעקב צבי קליין
| ארכיון היסטורי
נדיר

יו"ל ע"י מוסדות נחל נובע מקור
הכמה, ברסלב צפת

כתובת: האר"י 100, עיה"ק צפת ת"ז

נערך ומוגש ע"י מכון 'מי
הדעת'

פרטי יצירת קשר, לתרומות, הארות
והערות:

053.414.3185

כתובת מייל:

148tbs@gmail.com

עיצוב ועריכה:
אילן / אוסנות גרפית

ברהאי חיבורא

הנהגות המנהגות הקדושים והנכונים – הנהגות המנהגות הקדושים והנכונים – הנהגות המנהגות הקדושים והנכונים... (ליקוטי הלכות: פדיון בטרון, ה' ת"ח)

ועל זאת באים אנו בגליון זה, להנגיש בפני עם סגולה את אוצר הסגולה - דעתו הקדושה של צדיק הדור, הלא הוא אדמו"ר הנ"ח לנביע מ'קור ח'כמה זיע"א, כפי אשר הונחלנו מתלמידיו הנאמנים, אשר בדין יפקון מן גלותא, בכלל ובפרט.

בין שורות הגליון תמצאו מרגוע לנפשכם, משוב לכמיהתכם, למלא השכל בטיפי קדושה, כולו זרע אמת, עצות קדושות, אשר יעורר אותנו ברצות ה' לילך בפועל בדרכי אמת, בתמימות ובפשטות, ולהחיש את צעדי הגאולה הנצרכת לנו, במהרה בימינו.

חסדי ה', אחרי התגובות הנלהבות מצד הציבור הקדוש לגליון הראשון, קיבלנו עוז ותעצומות להמשיך בעז"ה הלאה לגליונות הבאים, כשבכל פעם עינינו נשואות לשמים שיעלה בידנו מלאכה מוגמרת ונקיה, אשר תביא תועלת של ממש לכלל אנשי שלומינו היקרים.

עם זאת, התחדד אצלינו הצורך וההכרח בעזרת הציבור בפועל, בנדבת לב ובהרמת תרומה. ובזאת בקשתינו שטוחה שוב - תמכו בעין יפה בהחזקת גליון זה, למען נוכל לעמוד ימים רבים, ולהוסיף חדשים לישנים, ולהרבות דעת בעולם, ולהחיש בזה עוד ועוד את צעדיו של משיח צדקינו.

ובוודאי שאלו התומכים והמסייעים מזקיפים לזכותם את זכות הרבים, ואת זכות הפצת והארת דעתו של רבינו הקדוש בעולם, וזכות זו תעמוד להם תמיד למגן ולסעד ברוחני ובגשמי, ותחול עליהם ברכת ה' עד בלי די.

מערכת 'תבונות'
עיה"ק צפת תובכ"א

דועה ומפורסמת היא האמרה המובאת בספר הזוהר הקדוש: 'בהאי חיבורא דאיהו ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא' (נשא קנד:). ואף הביאו רבינו בדבריו הקדושים המובאים בראש ספרו הק' 'ליקוטי מוהר"ן'.

בביאור דברי הזוהר הללו, כבר הרחיבו לבאר בכמה וכמה ספרי קודש. אך כלל הענין אחד הוא - שעל ידי דעתם הקדושה של צדיקי האמת - אשר המה מנחילים בעולם, על ידי זה בוא תבוא הגאולה. ובכלל זאת הוא הן הגאולה מן הגלות הכללית אשר מצויים בה עם ישראל זה זמן רב, והן הגאולה מן הגלות הפרטית אשר נלכד בה כל אחד ואחד, כפי אשר יודע בנפשו. כי בכח צדיקי האמת ודעתם הקדושה, יכול כל אחד ואחד למצוא את דרכו לצאת מאפילה לאורה, משעבוד לגאולה; וכאמרתו של אדונינו מוהרנ"ת שאמר על עצמו - שהוא את המשיח שלו כבר הביא, וכל זה מכח התקרבותו והכרתו בדעתו של רבינו הקדוש.

כי עצותיו ותורתיו של רבינו הנחל נובע, מיוסדים המה על אדני פז של ספר הזוהר הקדוש, אשר יוכיח על זה עצם הצבת המאמר 'לכו חזו' - בראש ספרו הקדוש; וכאשר כבר נודע בכלל הקשר הנפלא אשר קשורים התנא האלוקי רשב"י ברבינו הקדוש הנחל נובע מקור חכמה, כמבואר בכתבי תלמידי רבינו, וביותר בספר הקדוש 'שערי צדיק'. ואכן כבר גילה לנו רבינו כי אורו הקדוש הינו אתחלתא דגאולה, כאשר אמר על עצמו 'ממני ועד משיח כבר לא יהיו חדשות', ועוד כדומה לזה.

אשר על כן, תפקידנו כאנשי הסרים למשמעתו, ללמוד לימודיו ולקיים עצותיו, ובזה להוסיף ולהאיר עוד ועוד את אורו הקדוש בעולם, ובזה להחיש את צעדיו של משיח צדקינו, אשר יביא עמו את הגאולה השלימה ואת בנין בית הבחירה.

דיבורים חיים ומחיים לעזור ליבנו לאהבת ויראת ה'
מים קרים לנפש צמאה ועייפה מפי

עט"ר מזרינו הגה"צ רבי גדליהו אהרן קעניג זצ"ל

בוחזו ותפקידו של צדיק הדור

נערך ותורגם מתוך שיעור בליקוטי מוהר"ן בביאור מאמר 'לכו חזו',
שנמסר בעיצומו של יום ל"ג בעומר

הנפש], שיש בו קומה שלימה של רמ"ח איברים
ושס"ה גידים, והם בנויים ומסודרים - שיש אברים
שבראש, ויש אברים שבגוף, ובסוף יש את הרגליים;
כמו כן יש בבחינה של 'שנה' גם כן קומה שלימה,
ואותו דבר יש ב'עולם'. והאדם חי ועובר את כל
חייו - עם השנה, ועם העולם.

ובני האדם בנויים באופן כזה - שישנם אנשים שהם
בבחינה של 'ראש', והעסק שלהם הוא בבחינה של
'ראש', והמקום שלהם הוא בחינה של 'ראש'; ובוודאי
שאנשים אלו יכולים יותר מהר לבוא לדבקות
בהשי"ת, אבל מאידך - ישנם אנשים שהחיים שלהם
הוא בבחינה של רגליים, הכי נמוך, הכי רחוק
מהמוחין, והם עוסקים בכאלו ענינים שהם רחוקים
מהמוחין, והם נמצאים בכאלו מקומות שהם רחוקים
מהמוחין, שהם בבחינה של רגליים; ולהם נדמה
שהם אינם יכולים להיות דבוקים בהשי"ת.

ואלו הצדיקים מלמדים אותנו כאלו לימודים -
שהיכן שיהודי נמצא, באיזה זמן שהוא, ובאיזה
מדריגה שהוא נמצא בה, ואפילו שהוא בבחינה
של רגליים, והשנה - הזמן שלו הוא בבחינה של
רגליים, והמקום הוא בבחינה של רגליים - גם אלו
האנשים יוכלו לראות את ההתגלות של ה', את
הדבקות להדבק בו.

וזה פירוש - לכו חזו מפעלות ה', 'לכו' - פירוש
הבחינה של הליכה - שהוא ברגליים; והיינו - אפילו
אלו שהם בבחינה של רגליים, שהם גם כן יוכלו
לראות את מפעלות ה', וזהו 'לכו' - 'חזו', הבחינה
של רגליים גם כן תראה את הפעולות ה' שנמצאים
בכל מקום ובכל זמן.

אחד מאלו הצדיקים האמיתיים - היה רשב"י הקדוש,
שהיום יום ההילולא שלו. ולכן מתחיל מוהר"ן ת

כי חזו מפעלות ה' התגלות נפלא מסוד גדלת
התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל: רבי
שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתבח תורה
מישראל על דו. במוצא בדברי רבותינו זכרונם לברכה
(שבת קל"ה): כשנכנסו רבותינו לפרס ביבנה אמרו: עתידה
תורה שתשתבח מישראל, ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא
תשתבח. שנאמר: "כי לא תשבח מפי ירדו". ובמבאר בזהר
(נשא קכ"ד): 'בהאי הבורא דאיתו ספר חזק יפקין בה
מן גלותא'.

גם אלו שבבחינת 'רגלין' יכולין להתקרב להשי"ת

רבינו הקדוש גילה את הסוד של רבי שמעון בר
יוחאי - כיצד הוא מרומז בתורה, ובהתגלות הזו
מונח כל ענין העבודת ה' שרבי שמעון בר יוחאי
השאיר בעולם.

והנה את המילים האלו "לכו חזו מפעלות ה'" -
כותב ר' נתן; והנה רבינו במקום אחר (ליקו"מ
ח"ב, לט) מפרש בפסוק 'לכו חזו מפעלות ה'" -
שכל העבודה של הצדיקים אמיתיים והתלמידים
שלהם, זה להכניס בעם ישראל את הענין - שהיכן
שהם נמצאים, ובמה שהם עוסקים, ובאיזה דרגא
שהם - שיהיו דבוקים בה'.

פירושו של דבר הוא כך; העולם הוא הרי - עולם,
שנה, נפש, וכמו שאנו רואים אצל האדם [שהוא

עם זה הפסוק - 'לכו חזו מפעלות ה', התגלות נפלא מסוד גדולת התנא האלוני רשב"י, כי רבי שמעון בר יוחאי היה אחד מאלו הצדיקים שהכניסו בעולם כאלו לימודים, שהם מעוררים את הבן אדם שבכל מקום שהוא, באיזה זמן ובאיזה מקום שהוא נמצא, שיוכל להיות דבוק בהשי"ת.

סודות התורה המתגלים בזוהר מכניסים חיות וחשק

וכמובא בזוהר: "בהאי חיבורא דאיהו ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא".

כי מהגלות אפשר לצאת רק על ידי לימוד התורה. וזה הספר הזוהר שהתגלה בעולם - מחזק את כל הענין של לימוד התורה.

אנחנו הרי יודעים שאת התורה צריכים לקיים בפשיטות ובתמימות, בין אם יודעים כן סודות התורה, ובין אם לא יודעים סודות התורה, יהודי קם בבוקר - הוא נוטל את ידיו, והוא צריך להתכונן, ולהניח טלית ותפילין בתמימות ובפשיטות, וכך לחיות את כל חייו בתמימות ובפשיטות. כי אכן הדרגות הם - פשט, רמז, דרוש, סוד, פרד"ס, בחינה של כרם ביבנה; אבל העיקר הוא התמימות והפשיטות.

ההתגלות של ספר הזוהר לא נעשה רק בכדי שנדע את הסודות של התורה, וכדי להתעמק בסודות של התורה - וחלילה לעזוב את קיום התורה. לא ולא. וזה אותו דבר כמו שפ'שט ר'מז ד'רוש לבד - אינו טוב, כמו שהחיד"א מביא, שאם אחד מאמין בכל אלו הדברים - פ'שט ר'מז ד'רוש, אך בס'וד אינו

יין זקנים ♦ אמרים קצרים מיישבי לב ונפש מאת גדולי אנ"ש מזהר"ן מטשערין ומוריני רבי אברהם שטרנהארץ זצ"א

ועיקר יניקת הנשמה הוא מהריח; וזה בחינת (שבת קיט.) תבלין אחד יש לנו ושבת שמו, וריחו נודף. וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (שבת לג:) גבי רשב"י ובנו רבי אלעזר שיצאו מן המערה וראו שחורשין וזורעין, אמר 'מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה', כל מקום שנתנו עיניהם מיד נשרף, ואמרה להם הבת קול - 'להחריב עולמי יצאתם, חזרו למערתכם'. ואחר כך כשיצאו מהמערה פעם שנית וכו' חזו להאי סבא דנקיט תרי מדאני אסא ורהיט בערב שבת בין השמשות, אמרו ליה - הני למה לך, אמר להו לכבוד שבת; ותסגי לך בחד, חד כנגד זכור וחד כנגד שמור. אמר ליה לבריה, חזי כמה חביבין מצוות על ישראל, יתיב דעתייהו.

היינו כנ"ל, כי שבת שהוא יומא דנשמתא, ויניקת הנשמה הוא מהריח, על כן היה רץ עם ההדסים לכבוד שבת להריח בהם. ואז נתעוררו על ידי זה גם הם לעורר הריח טוב שבנשמות ישראל, בבחינת 'חזי כמה חביבין מצוות על ישראל', שזה בחינת התוכחה של משה שנוהר שלא להביא ריחם ח"ו על ידי התוכחה. רק אדרבא על ידי תוכחתו נתן בהם ריח טוב, כמבואר בפנים, ואז כשנתעוררו לזה - נתיישרה דעתם.

(יקרא דשבתא, ה"ב, ס' ה')

על כן נא ונא, ידידי אחיי ורעיי ובניי ותלמידיי, חזקו ואמצו בכל טעדיק דאפשרי במצוה הזאת להוציאנו ממסגר אסירים מחוץ לארץ על כל פנים בימי זקנתי, שאוכל לאפיץ [להפיץ] עוד תורת אדמו"ר נגמ"ח זלה"ה ותורת תלמידיו אא"ז מוהנ"ת זלה"ה ושיחותיהם הקדושים, פן יוכל להיות על ידי, התגלות מהעלמות סודות הנוראות שלהם בכותל מערבי, ובמירון אצל התנא רשב"י ועוד ועוד.

כי ה' יודע האמת שכל מגמתי להיות בארץ הקודש על דעת אדמו"ר זלה"ה, באופן כזה להביא איזו פעולות טובות בשם, שיתגדל ויתקדש ויתפרסם גודל נוראות וקדושות של שם הצדיק האמיתי, שהוא החן והפאר והיופי של כל העולם, שעל ידי זה יתגדל ויתקדש שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שמשותף בשם הצדיק הקדוש הזה, שעל ידי זה יפקחו עינינו ועיני כל אנשי ארץ הקודש, שנשגח על עצמינו היטב היטב על מדותינו להטיבם, להתחיל מחדש בעבודת השם על צד היותר טוב באופן מאד נעלה, שיכירו וידעו כל תושבי ארץ הקודש שעיקר קדושת ארץ הקודש אי אפשר להרגיש רק ע"י הבעל ... שקורין ... האמיתי, שיוכל להוציא מהמקום ומהזמן - למעלה מן המקום ולמעלה מהזמן, ולהחיות בשבעה משיבי טעם באמרות טהורות שלו אפילו לחלושי כח כמוני בגלות האחרון המר הזה, עד שנרגיש נעימות ומתיקות כזה עד שנצצק אשרינו אשרינו מה טוב חלקינו ברכודין והמחאות כף, בשמחה שאין לה גבול בפני קהל עם ועדה.

(מתוך אחד ממכתביו)

פניני הלכה אנדה ומנהגים אקטואליים לדעת את הדרך אשר
ילכו בה בכל עת וזמן בצינוני רביה"ק להורות

צינוני דרך בחודש אייר

הרב יוסף גרשון סופר

מאמרנו זה, נעבור על כמה ציוני
דרך הראויים לתשומת לב, השייכים
לחודש זה - חודש אייר.

ראשית, נבאר את שמות החודש ושורשיהם.

מלבד השם המוכר - אייר, בלשון התורה הוא נקרא
- 'החודש השני' (שמות טז, א), שהוא שני לאחר
ניסן שהוא 'ראשון' הוא לכם לחדשי השנה. [אגב
ראוי לציין; מה שהקפיד והזהיר מרן החתם סופר
את שומעי לקחו, שלא לקרא לחודשי מניינים -
חודש 'ראשון' ו'שני' וכו'; יען כי התורה אמרה על
חודש ניסן 'ראשון' הוא לכם לחדשי השנה, הוא
ראשון ולא ינואר'.]

בלשון המובא בנביא (מלכים א; ו) - נקרא 'ירח זיו',
ובטעם הדבר איתא בגמרא (ר"ה יא.) - שיש בו זיו
לאילנות, שהחלו ללבלב בחודש ניסן.

עוד הובא; שנקרא כך על שם זיוה של השמש
שהיא בחודש זה בכל זהרה, ועדיין אינה לוהטת
כבחודשי הקיץ המאוחרים. ועוד מובא, על שם
הניצנים הרכים שנראים בארץ בחודש זה [תרגום
זיו - ניצן]. זאת ועוד, כשיצאו ממצרים בחודש
זה - היה ירח זיו, על זיוו, שנתרפאו ממומיהם
והיו מוכנים לקבלת התורה.

ואיתא בספרי קודש, שחודש אייר נבחן ומנוסה
בחכמת הרפואה, שהוא מסוגל לרפואת ריקון
האיצטומכא מהעיפושים וחולשת המרה, משום
שכל החולשות והחולאים, באים על פי רוב רוב
ממאכלים שאינם לפי מזג האדם; והנה בחודש זה
התחיל המן לירד, שהוא לחם אבירים - שנבלע
באבירים, ולא בא ממנו כל חולי ומכאוב. נמצא
שבחודש זה נתרפאו כל החולאים, לכן נשאר טבע
קיים בחודש זה שיש בו סגולה לרפואה (עיין בנ"י;
אייר א-ג).

הלכה פסוקה

הלכות ספירת העומר

מורינו ר' נחמן קעניג שליט"א, מז"צ דקהלתנו

במנחות (כה:); 'תנו רבנן וספרתם לכם שתהא ספירה
לכל אחד ואחד'; וכן נפסק בשו"ע.

ויש פוסקים שסבירא להו שאע"פ שבכל המצוות כגון
קידוש והבדלה אמרינן שומע כעונה כאן גילתה התורה
דלא יצא כל שלא ספר בעצמו. אבל בברכה לכו"ע יכול
לצאת ע"י חברו. ובפרמ"ג כתב שאם שמע מחבירו וכיון
לצאת יחזור ויספור בלא ברכה.

לרוב הפוסקים מצות ספירת העומר בזמן הזה מדרבנן.

נשים ועבדים פטורים, כיון שהוא מצוות עשה שהזמן
גרמא; ולשיטת הרמ"א יכולים הם לברך על מצווה כזו,
אע"פ שאינם חייבים בה.

ויש אומרים שלא יברכו, מחמת שחיישינן שישכחו לספור
יום אחד, או יתבלבלו ויספרו של יום אחר.

צריך לספור מעומד, שכתוב (דברים טז, ט) 'בקמה',
ודרשו חכמים 'אל תיקרי בקמה אלא בקומה'.

כל הלילה כשר לספירת העומר, עד עלות השחר. אבל
לכתחילה מצוה מן המובחר - לספור בתחילת הלילה
מיד אחר תפילת ערבית. אם לא ספר בלילה - יספור
ביום בלא ברכה.

מצוה לספור ימים וגם שבועות, שכן כתוב (ויקרא
כג, טז) תספרו חמישים יום, ובנוסף כתוב (דברים טז, ט)
שבעה שבועות תספר לך.

אם ספר רק ימים ולא שבועות נחלקו הפוסקים אם יצא,
ולכן יחזור ויספור בלא ברכה. אם ספר רק השבועות
ולא את הימים - לכו"ע לא יצא.

וכ"ז רק בשבועות שלמים, כגון שביום השביעי אמר
רק - היום שבוע אחד, או ביום י"ד אמר - היום שני
שבועות; אבל אם ביום השמיני אמר - היום שבוע אחד
יום אחד - יצא, וכן ביום ט"ו, אם אמר - היום שני
שבועות ויום אחד - יצא.

הָרָעִים, אֶךְ-עַל-כֵּי-כֵן יִחָזַק אֶת עַצְמוֹ וַיָּבֹא בְּקִדְהָ וְהִמְנִיחָהּ
לִפְנֵי הַצִּדִּיק הָאֵמֶת וּלְפָנֵי ה' יִתְבַּרְךָ וַיִּשְׁאַל עַל נַפְשׁוֹ, כִּמּוֹ
שִׁשְׁאֵלוֹ אֶלֶּי הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ סָמָאִים שִׁשְׁאֵלוֹ - לָמָּה נָשִׂיעַ
לְהַקְרִיב אֶת קָרְבֵּן ה' זָכוּ; כִּמּוֹ כֵּן יִשְׁאַל כָּל אֶחָד עַל נַפְשׁוֹ
אִם יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ סִמְאָתוֹ מִמַּעֲשָׂיו שִׁיבֹא וַיִּשְׁאַל וְאִם נִפְשִׁי
מִסִּמְאָה בְּמַעֲשָׂי הָרָעִים אֶךְ-עַל-כֵּי-כֵן לָמָּה אֶשְׁרֵעַ לְהַקְרִיב
קָרְבֵּן ה' דְּהֵינִי לְהַתְקַרֵּב לָהּ יִתְבַּרְךָ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וּלְהַתְפַּלֵּל
זָכוּ שֶׁהָיוּ בְּרוּיִת קִרְבָּנוֹת; כִּי בּוֹדָאִי יֵשׁ לוֹ תְּקוּהָ גַם-כֵּן
לְהַתְקַרֵּב לָהּ יִתְבַּרְךָ. וְאִזּוֹ בּוֹדָאִי יִמְצָא לוֹ ה' יִתְבַּרְךָ תִּקְוָה
וְיוֹדֵיעַ לְהַצִּדִּיק כִּמּוֹ שֶׁהוֹדִיעַ לַמֶּשֶׁה תִּקְוָה הַפְסַח שֶׁנִּי שֶׁהָיוּ
בְּלִיאָה נִשְׁנָה... וְזֶה הָיָה לָנוּ דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁאֵין שׁוֹם
יֵאֵשׁ בְּעוֹלָם כָּלֹל, כִּי אֶךְ-עַל-כֵּי שֶׁעָבַר זְמַן שֶׁל עֵקֶר הַתִּקְוָה,
וְאֵנִינוּ סָמָאִים בְּמַעֲשֵׂינוּ, עָדוֹן יֵשׁ תְּקוּהָ אֲפִלּוּ שִׁלָּא בְּזִמְנֵהּ,
כִּי יֵשׁ תְּקוּהָ נִפְלְאִים וְעֵלְמִים מְאֹד שִׁיבֹלִים לְתַתֵּן אוֹתָנוּ
גַם עַתָּה וְכָלֹל זֶה וְזֶה. וְכִלְכֵּד שִׁלָּא יֵאֵשׁ עַצְמוֹ מִמַּעֲשָׂהּ
וְתַפְלָה לְשֹׁאֵל כָּלֹל פֶּעַם לָמָּה נָשִׂיעַ לְהַקְרִיב אֶת קָרְבֵּן ה':

ועין בזה עוד בהל' גביית חוב מיתומים הלכה ג (אות יח).

ויש הרבה מה להרחיב על גודל החידוש במצוה זו, מה שלא מצינו בשום מצוה; כגון שיבא אדם ויאמר שרוצה להשלים מצות תקיעת שופר בחודש חשון או נטילת לולב בחודש שבט וכדו'. ואין כאן המקום.

ממנהגי פסח שני; יש הנוהגים לאכול מצה ביום י"ד. ויש מהפוסקים שכתבו, שאין לאכול צלי בליל ט"ו באייר - כמו בליל פסח ראשון, גזירה שמא יאמרו בשר קרבן פסח הוא (ראה רש"ש פסחים נג). אמנם להלכה לא הובא כן, ואדרבה בכף החיים (סי' תעו) הביא שזה לא גזרו רק בגדי מקולס, עי"ש, ובמנחת חינוך כתב (מצוה ז' סק"ט), שגם זה לא גזרו רק בפסח ראשון ולא בפסח שני.

וראוי לציין מה שכתב הגר"י עמדין בסידורו:

"גילוי לי מהשמים טעם שנקבע 'פסח שני' ליום זה; לפי שבטענה הראשונה לצאתם ממצרים אכלו מהמצות עד ליל ט"ז באייר, ומכאן שהקדושה ההיא נמשכת עד לילה זה. לכן מצה זהמין עמו בבית כפי שהיה אז".

ולהשלמת הענין; נציין לדברי הזוהר הקדוש ברעיא מיהמנא (בהעלותך, קנ"ב:): אשר כנסת ישראל מתעטרת בעטרותיה בניסן - עד י"ד אייר, וגם שבעה ימים אחר פסח שני - השערים פתוחים לראות השכינה.

ח"י אייר - ל"ג בעומר

ניגע מעט בשולי עניין יום זה, ומנהגיו.

וכן איתא שהגשמים שבין פסח לעצרת, [ובבנ"י הדגיש בחודש אייר דייקא] - הם רפואה גדולה לכל התחלואים, שאין לך רפואה כמוה בכל חנויות הרפואות. יעמוד בגשם, יגלה קצת את ראשו, ויפתח צד ימין פיו לגשם. והביאו רמז לזה בר"ת אי"ר - אני ד' רופאך.

ה' אייר

ביום זה בא רבינו הקדוש, הנחל נובע מקור חכמה זיע"א - לאומן. וראה באריכות בימי מוהרנ"ת (מו נ); ונציין בקצרה -

ביום רביעי ה'ל' שהוא ה' אייר בא לאומן, ונתאכסן בבית רבי זמן זמן שגבס בשנה העברה סמך לטבועות, וכל מה שערב באומן אי אפשר לספר ומעט מבאר אצלנו בספרי השוהות ש"ל.

ומתנות גדולות קיבלנו בזה הנסיעה; והם מאמר 'לכו חזו', וכל ענין סוד הקשר הנורא שיש בין רשב"י לרבינו הנגמ"ח, כמבואר קצת ב'שערי צדיק' (מכ' ו, ומכ' י).

ואודות זאת; מצו"ב קטע ממכתבו של מוהר"ר נתן שטרינהארץ זצ"ל, ששלח לאביו זי"ע בדרך רמז להתפלל עבור ציון רבינו הקדוש - שהיה אז בסכנה; ובסופו מציין אודות הקשר בין רשב"י לרבינו הקדוש.

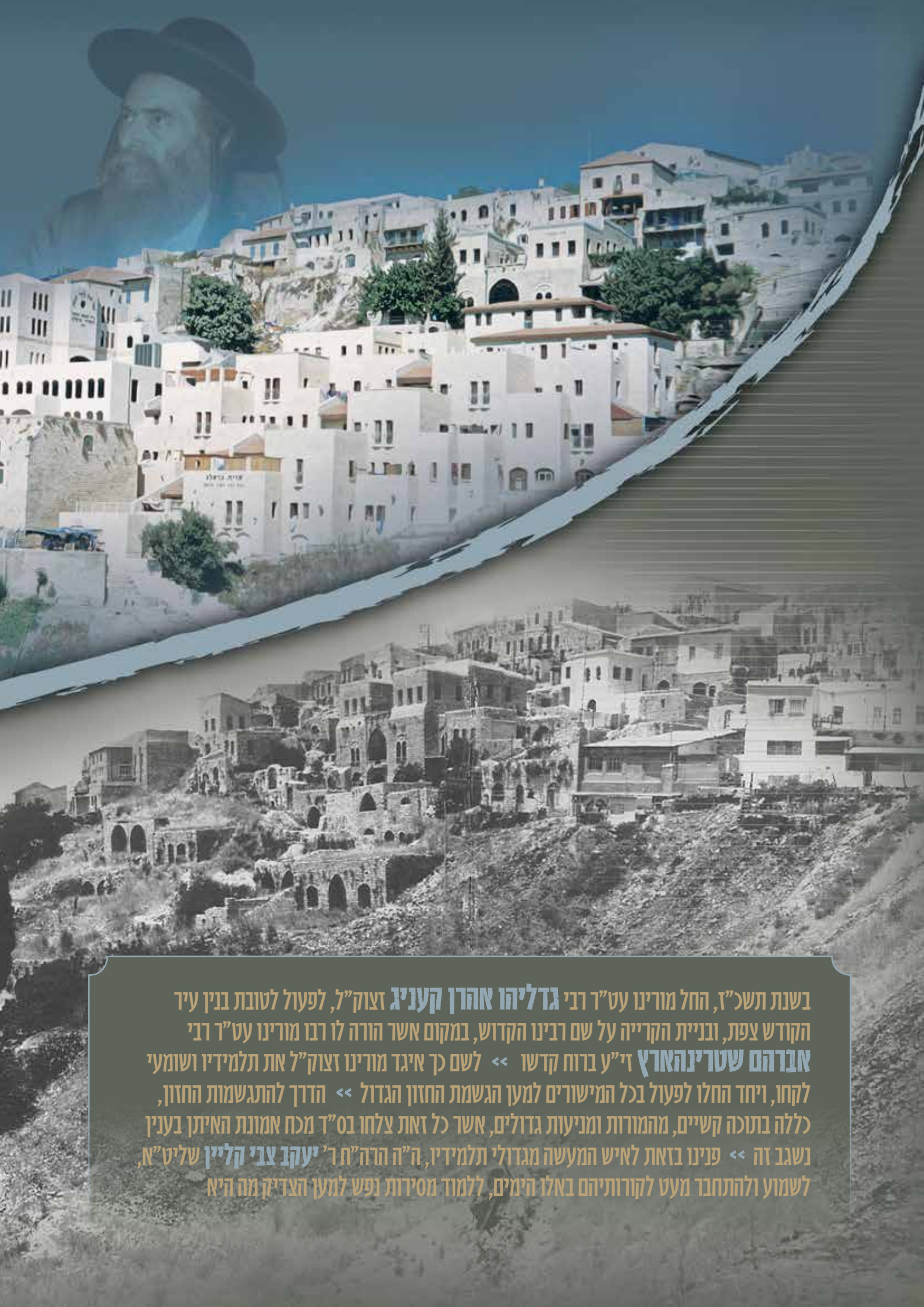
י"ד באייר

יום זה הוא פסח שני, ונקרא כך - כי הוא פסח בחודש השני. ובירושלמי (עיי' ר"ה, א, ד) הוא קרוי 'פסח זעירא' או בתרגומו - פסח קטן.

בפנימיות יום זה; ישנם נפלאות מתורתו של אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א, ראה בליקוטי הלכות, ברכת הפירות ה', בענין 'איש שום ייאוש בעולם כלל'; ותמצית דבריו שם (אות טז) -

כי זה עקר שלמות התשובה, שאפילו כשהוא האדם את עצמו שהוא רחוק מאד מה' יתברך וסמאיתו גלוי ממצעו

בשנת תשכ"ז, החל מורינו עט"ר רבי גדליהו אהרן קעניג זצוק"ל, לפעול לטובת בנין עיר הקודש צפת, ובניית הקרייה על שם רבינו הקדוש, במקום אשר הורה לו רבו מורינו עט"ר רבי **אברהם שטרנהארץ** זי"ע ברוח קדשו << לשם כך איגד מורינו זצוק"ל את תלמידיו ושומעי לקחו, ויחד החלו לפעול בכל המישורים למען הגשמת החזון הגדול << הדרך להתגשמות החזון, כללה בתוכה קשיים, מהמורות ומניעות גדולים, אשר כל זאת צלחו בס"ד מכח אמונת האיתן בענין נשגב זה << פנינו בזאת לאיש המעשה מגדולי תלמידיו, ה"ה הרה"ח ר' **יעקב צבי קליין שליט"א**, לשמוע ולהתחבר מעט לקורותיהם באלו הימים, ללמוד מסירות נפש למען הצדיק מה היא

צפת פתאום התבנה

ישוב עיר הקדש צפת"ו על ידי אנשי שלומנו
חסידי ברסלב יצ"ו, היא עתה כל משאת נפשי.
אין לי בעולם דבר חשוב יותר מזה,
כי ידעתי שזהו עתה תקון נר"ן שלנו
(מכתב תקסט)

נתן בורשטין

מה שבאמת עמד מאחורי זה; היה אחד מתושבי צפת, עוכר ישראל, שניחן בכישרון כתיבה מיוחד, והוא היה כותב בתדירות נגדינו, הן בעיתונות הכללית, והן לשרי הממשלה וכו'. והוא היה גם זה ש'גילה' את הבית של האר"י, בסיבה אחת - רק בשביל להתנגח בנו. הוא רצה על ידי זה לגרום שהשטח יוכרז כמקום שמור, וככה לא יוכלו לבנות על אותו מקום, כי החוק אוסר לבנות או לעשות שינויים בשטחים שנחשבים למקום שמור. סופו של

עמד מר פרג' כהן, שהיה אז בחור מבוגר, ושימש כגבאי של בית כנסת האר"י האשכנזי למעלה. בשעתו כיהן מר פרג' כ'מוכר' של העיר צפת, מינוי מסוים שהיה נהוג לפני קום המדינה ולפני שהיה עירייה בצפת; והוא טען גם בכל תוקף כי המקום אף פעם לא הוכר כביתו של האריז"ל. הוא גם עזר לנו הרבה עם קבלת היתרים וכדו' וכל מה שהיה שייך לסמכותו.

מאמני ההפקעות

הגיע גם שלב, עוד בחייו של מורינו ר' גדליה, שכבר פעלנו להפקעת שטחים מסוימים. האיזור של הקריה היה מחולק ל-60 חלקות, ואנחנו עבדנו קשה מאוד בשביל לאתר את הבעלים של כל חלקה וחלקה, ולקנות ממנו את החלקה. ואכן הצלחנו וקנינו את רוב החלקות שבשטח. אבל היו 14 חלקות שאותם לא הצלחנו בשום אופן לקנות - או בגלל שלא איתרנו את הבעלים, או שהם התעקשו שלא למכור את זה בשום אופן, כי לא רצו שיבנו שם על השטח.

ואז התחלנו בתהליך של הפקעות, בשביל להפקיע את השטחים הריקים שעמדו שם, שלא הצלחנו לקנות. פנינו בשביל זה למדינה, ולכל הגורמים הקשורים לזה. ואכן אחרי הרבה מאמצים הצלחנו לקבל אישורי הפקעה לשטחים. חשוב גם להבין, שמלבד מה שהשטחים עמדו ריקים, הבעלויות על השטחים אז - לא היו בעלות אמיתית, אלא זה הכל היה כל מיני חזקות והקדשות וכדו' כמו שהיה מצוי אז. וכמובן שגם הצענו לכל בעלי השטחים שהופקעו - תשלום מלא. אך הם לא רצו לקבל.

אבל על אף ההפקעות, נמנענו מלהשתמש במרבית השטחים שבעליהם התנגדו לבנייה על שטחם; ויש כמה כאלו שטחים עד היום - ששייכים ל'נחל נובע', אבל לא עשינו כלום, כדוגמת כמה שטחים באיזור המבנים של הקריה, ועוד שטח מסוים בתוך החצר של בית כנסת 'הצדיק הלבן' - שטח שאנחנו רכשנו, וגם עליו יש הרבה מה לספר, ואין כאן המקום.

הכביש ברח' האר"י

עוד אחד מהדברים שעמדו מנגד, היה התכנית הממשלתית להעביר כביש שיחבר בין רחוב האר"י לרחוב קרן היסוד, שלפי התכנית היה אמור לעבור בתוך השטח של הקריה, מה שהיה מפריע לנו

עמד שם הרבה שנים. השלט שעמד על שטח הקריה. (נדאים: מורינו ר' גדליה ו'נח חפץ')

הקריה בהיבנותה

אותו שטח היה רק במלחמת לבנון השנייה בשנת תשס"ו, שאז היה פגיעת טיל באיזור, והוכרחו להרוס לגמרי את כל החורבות שם בשטח, ואנחנו הורדנו ופינינו את כל השאר, ואז יכולנו לבנות שם; כיום היכן שבנוי החלק הקיצוני משמאל בחלק החדש של הקריה, מעל החניון.

טענתנו כמובן היתה שאין זה בית האר"י בכלל, כי הכל היה המצאה של אותו עוכר ישראל. בצידנו

זהרורי נוגה ושיביבי אור מעברה המפואר
 שר' עיר הקודש צפת ת"ז
 יושבירה, רבניה ורבניה
 שהתהלכו בין סמטאותיה
 העתיקות ועיצבו את
 המשיכות מסורה
 עם ישראל
 מדור לדור

מרן רבי יעקב בירב זיע"א

הרב גדליהו אהרן סגל

ה'בית יוסף'. בימים ההם היה ראש חכמי צפת הרב ר' יעקב בירב, כמו שכתבו חכמי צפת בעצמם: "לכן בררנו לגדול שבנו בחכמה ובמנין, החכם השלם הרב הגדול מורנו ורבנו יעקב בירב" (קונטרס הסמיכה). ואפילו מרן ה'בית יוסף' מכנהו בספריו 'מורי הרב הגדול'. והרב המבי"ט שהיה מגדולי תלמידיו מכנהו 'גדול הדור' (קריית ספר - הלכות סנהדרין פ"ד). והר"ר יונתן גאלנטי והר"ר משה פארידיש כתבו ש'ממנו יצאה תורה ואורה לכל ישראל' (בהסכמתם לשו"ת מהרי"ב). ולרגל יום הסתלקותו לגנזי מרומים החל בזה החודש, נספר מעט מתולדותיו.

הרב הגדול רבי יעקב בירב נולד לאביו ה"ר משה בשנת רל"ד לערך, בעיר 'מקדה' הסמוכה ל'טולידו' הנמצאת בחבל קסטיליה שבמדינת ספרד. "משדי אמו ינק חלב התורה ומנעוריו גדל בין החכמים והשלמים, ללמוד וללמד להבין ולהורות את בני ישראל" כלשון המבי"ט בתשובותיו (ח"א סימן מ"א). למד תורה מפי גאון קסטיליה הרב ר' יצחק אבובב בשיבתו שבטולידו.

כבן שמונה עשרה היה בעת הגרוש שהיה בספרד, ויצא לפורטוגל ומשם נתטלטל הלאה לצפון אפריקה. בין מסעותיו היה בעיר תלמסאן שבאלג'יר, וכבדוהו בני העיר לישא מדברותיו בשבת בבית הכנסת, והפליא שם את שומעיו בעומק חכמתו. רבי אברהם גביון מחבר הספר 'עומר השכחה' שהיה מבני אלג'יר נתרגש מעוצם גדולתו וכתב: "אל תאמרו כי אבדה או נפסקה חכמת חכמנו ובינתנו, אחר אשר קם ר' יעקב בירב ובא לדור בארצנו".

ויהי שמע חכמתו הולך וגדל ולא ארכו הימים עד שנתקבל רבי יעקב כרב ומורה הוראה בעיר 'פאס'

כשאנו מספרים ממאורי עולם אשר עיה"ק צפת אוו למושב להם, קשה להתאפק מלצטט את המילים הבאים לפניכם, המתארים בחן עילאי את הרוח אשר נשבה בזאת העיר ביופי ימיה, כפי שנצפתה בעיני כותב נאמן אחד מן הימים ההם, וכה חרט בקולמוס מכתבו:

"ובכן היה כרם ה' בית ישראל יפה אף נעים פרחה הגפן הנצו הרמונים, ראשי ישיבות ותלמידיהם לומדים על תלם באין שטן ואין פגע רע... ובכן היה מגדל עוז בנוי לתלפיות הלא הוא לימוד התורה בשקידה רבה, וגם יקב התורה חצב בו יין המשומר בענביו יורדים ועולים במלחמת התורה, לנים בעומקה של הלכה... משם תצא תורה לכל תפוצות הגולה, גולה על ראשה ושבעה נרותיה מאירות אל עבר פניה"

לבטח תרצו לדעת מי הוא זה ואיזהו הכותב הנאמן

מערות חכמי צפת בה נטמן המהר"י בירב

הלזה. ובכן אין זה אלא מרן ה'בית יוסף' בכבודו ובעצמו (בשו"ת אבקת רוכל ס"א), אשר אודותיו כבר סיפרנו בגליון האחרון. ועתה נפרוש כנפיים ונעופה אחור יותר בתקופת הזמן, קדם הימים אשר מלך

הרה"ק רבי יודל מראשיב זי"ע

חלק א'

פיסי היסטוריה
והתחקות אחר עובדי ה'
אנשי הגחל נבע

רבינו

הקדוש גילה (ליקו"מ ח"ב
סי' ז) - כי הצדיק האמת
מגלה לימודים לדרי מעלה

ולדרי מטה.

אחד המיוחדים שבין תלמידי רבינו, היה הרה"ק רבי יודל מדאשיב זי"ע, אשר הוא ברוב מעלתו כדרי מעלה, איש קדוש ומופלא, התקרב לרבינו והתבטל אליו בתכלית הביטול, עד שהיתה התקרבותו לשם ולתפארת במשך דורות אשר שחו אודות אותה התקרבות נוראה שהיא נדירה במהותה בין תולדות הצדיקים מימי עולם.

אך בתקופה זו, עברה עליו תקופה קשה מענין יסורי בנים, והוא היה נואש לבקש מזור אצל צדיק אמיתי, והלוא כתוב (דברים ד, ל) - בצר לך וכו' ושבת, ובכן הוא אזר עזות דקדושה ונכנס אל רבינו ז"ל. בהיותו בן עליה גדול, החל להכיר בצדקותו וקדושתו של הרבי הזה, וכמובן, שההתקרבות הטיבה עמו בכל התחומים, וכדרכו של רבינו - הרעיף עליו טללי חיזוק המתאימים לשורש נשמתו, והחל לעסוק בעבודת השם בהתעוררות וביראה גדולה.

בהיותו רחוק מהסביבה הקודמת, עשה חיל בעבודת ה' ללא הפרעות; אך כשהגיע הזמן בו אמור היה לשוב לעיר דאשיב אל חמיו, הכה אותו לבו - מה יאמר לר' יודל, שהלוא בפירוש

העיר דאשיב

הזהירו מצעד זה, ושמה יקפיד עליו, לכן שטח את מצוקתו לפני רבינו וביקש את עצתו. רבינו אמר לו, שלא יחוש כלל לדבריו, ולא ישמע את התנגדותו, גם אם יקפיד עליו.

אך ר' יודל לא הקפיד כלל ועיקר, אלא כאשר שב ר' דוב לדאשיב, הבחין ר' יודל בהשתנותו לטובה, והכיר באיכות החדשה שרכש בזמן שהיה שם, והבין שהוא עבר על דבריו וכן התקרב אל הרבי הלא מוכר החדש, נכדו של הבעל שם טוב. ר' יודל שהיה צדיק בעצמו - התאוה להבין מהותה של ההתחדשות ביראת השם שפקדה את תלמידו, והבין

רבי יודל זה, איש קדוש ופרוש מנעוריו, חתנו של רבי לייב המקובל האלוני, היה תלמידו המובהק של הצדיק הקדוש רבי פנחס מקאריץ זי"ע, אשר אילפו חכמה ובינה, בהשגות אלוקות כשבכל פעם מאיר בו את דרכיו הקדושים ומעלה מעלה מעלה. הוא עצמו היה איש שמימי שיש לו יד ושם בעולמות העליונים, כשרבו הקדוש עומד על גביו כמשקה את השתיל בערוגתו ואומר לו גדל! ויהי כי ארכו הימים, ובי' אלול תקנ"א עלה ונתעלה השמימה רבי פנחס זי"ע, ואז החל רבי יודל להנהיג עדת חסידים בעירו דאשיב, ונתפרסם כהרבי מדאשיב, ובהיותו צדיק מופלג התפרסם בדורו ובמקומו והחלו לפקוד את נווהו מבקשי ה' וחסידים ואנשי מעשה, ברי דעת בעצמם, ורבים וטובים מבני עירו דאשיב.

בעיר דאשיב דר רבי שמואל אייזיק, לימים גם הוא מתלמידי רבינו, וכן רבי דוב מטשהרין שבצעירותו היה סמוך על שולחן חותנו שגר אף הוא בדאשיב, הוא התחבר אל ר' שמואל אייזיק ואל רבו ר' יודל, וכאשר הגיע זמן שהיה צריך לשוב עם זוגתו להיות סמוך על שולחן אביו, שהתגורר בכפר הסמוך לעיר מעדועדיווקא - הוזהר על ידי ר' יודל שלא יסתופף בצל הרבי החדש - רבינו הקדוש, אור הגנוז והצפון, שהיה אז בצעירותו ממש, קודם נסיעתו לארץ ישראל, היה זה בין השנים תקנ"ב - תקנ"ה. והוא, מחמת דבקו ברבו ר' יודל - ציית לדבריו, והדיר את רגליו ממשכן רבינו ולא פקד את נווהו.

הקורות

קורות ימיה של קהילתנו הקדושה מאז ועד היום.
גלריית תמונות היסטוריות לצד תמונות מהתקופה האחרונה,
מהנעשה והנשמע וכל מה שטוב להתעדכן

מהנעשה והנשמע בחודש האחרון

מעמד ברכת האילנות במושב ספסופה, יום א' דחול המועד

חלוקת ה'קמחא דפסחא', וחלוקת המצות והדגים

נסיעת חבורת הבחורים 'שערי צדיק' אחר פסח

חמישים אנשי חיל

בימים אלו אשר הגליון
עומד בראשית דרכו,
זקוקים אנו לחמישים אנשי חיל,
אשר ירימו נדבת לבם עבור
ענין גדול זה,

בסך קבוע של
100 ש"ח בלבד
בכל חודש.

למען יתייסד הדבר על איתנו,
בעבור נוכל להמשיך בעבודת הקודש כסדר.

חבר יקר!

טול חלק והשתתף בזכות גדולה זו
של הארת דעת רבינו הקדוש
וזלמזידיו בעולם!
זכות הצדיק, זכות הרבים.
ימליץ בעדכם לכל מילי דמיטב.
בזה ובבא.

בעלי ההו"ק יקבלו בכל חודש
את הגליון עד לביתם

להשתתפות ולהצטרפות לאנשי חיל -
נא פנה עוד היום לידידנו
ר' אברהם יעקב גבאי במס' 054.8519.308
או בנדריים פלוס - עמותת ידידי הצפון,
תחת קטגוריית 'תבונות ברסלב צפת'

נשורה משמחת!!

אי"ה החל מחודש הבא - חודש סיוון,
יהיה ניתן להשיג את הגליון
בנקודות תפוצה ברחבי הארץ
בתשלום

◆ בסך 15 ש"ח בלבד ◆

המזקקים בהם יהיה ניתן לקבל את הגליון:

◆ ירושלים ◆

ר' ישראל יצחק דהן | 052.7196.789

◆ ביתר עילית גבעה A ◆

ר' אהרן קעניג | 053.4166.383

◆ ביתר עילית גבעה B ◆

ר' נחמן נתן סופר | 053.4142.612

◆ בית שמש קריה ◆

ר' נחמן קעניג | 055.6735.830

◆ בית שמש דמה ג' ◆

ר' מאיר קעניג | 058.3270.890

◆ מודיעין עילית ◆

ר' שלום סופר | 050.4100.499

תבונות
מערב